

ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ ΝΙΚΗ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΛΥΠΤΟΥ

Πρόκειται για μία μαρμάρινη σύνθεση στον τύπο των επιτύμβιων αναθηματικών στηλών της αρχαίας κλασικής ελληνικής γλυπτικής. Τοποθετήθηκε το 1991 μετά από δωρεά των Κώστα και Αλέκου Βερόπουλου στο δήμο Νέας Σμύρνης.

Είναι έργο του γλύπτη Βάσου Καπάνταη.

Το έργο αποτελείται από μία επιτύμβια στήλη με αετωματική απόληξη, που αναπαριστά σε βαθύ ανάγλυφο μία Νίκη, η οποία στηρίζεται σε βάση από λευκό μάρμαρο και εδράζεται σε υπόβαθρο παραλληλεπίπεδο, κατασκευασμένο από τσιμεντοκονίαμα.

ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Το βασικό πρόβλημα που παρουσίαζε το μνημείο και το οποίο υποβάθμιζε την καλλιτεχνική του αξία, ήταν η αναγραφή χρωματιστών graffiti με μαρκαδόρο και σπρέι.

Η σύνθεση μπροστά, πίσω και αριστερά είχε καλυφθεί με graffiti διαφόρων χρωμάτων: κόκκινο, μπλε, μοβ, μαύρο, ροζ, κίτρινο, γαλάζιο και με άσπρο χρώμα δεξιά. Οι παρακάτω εικόνες πιστοποιούν τα προβλήματα.

Άλλα προβλήματα, τα οποία εντοπίζονταν στη μαρμάρινη επιφάνεια είναι τα ακόλουθα:

- Σημεία όπου αρχίζει ο σχηματισμός μαύρης κρούστας. Πρόκειται για περιοχές, που προστατεύονται από τη βροχή.
- Παρουσία φλεβώσεων στο σαγόνι και στο μούστο της μορφής, όπου και παρατηρούνται μικροσκοπικές ρωγμές. Πρόκειται για περιοχές σχηματισμένες από ορυκτά διαφορετικής σύστασης από τον ασβεστίτη, όπου πιθανόν να χρειαστεί επιφανειακή στερέωση.
- Σε διάφορα σημεία παρατηρούνται κηλίδες πορτοκαλί χρώματος, οι οποίες επικάθονται χαλαρά στην επιφάνεια του μαρμάρου.
- Παρουσία χαλαρών επικαθίσεων (σκόνη).
- Μικρά σπασίματα στις ακμές.

Εικόνες 1, 2, 3, 4 - Αρχική κατάσταση του Γλυπτού

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Το πιο μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε στο γλυπτό ήταν η αφαίρεση των graffiti, τα οποία επιφέρουν αφενός υποβάθμιση της αισθητικής του γλυπτού, αφετέρου, και κυρίως, με τη διαδικασία αφαίρεσής τους καθιστούν το υλικό περισσότερο ευπαθές σε άλλους παράγοντες διάβρωσης και μειώνουν σημαντικά τη διατήρηση του έργου στο χρόνο.

Ένα από τα βασικά προβλήματα που δυσκολεύουν τη διαδικασία αφαίρεσης των χρωμάτων είναι η μη αναγραφή της χημικής τους σύστασης.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση -μετά από σειρά αναλύσεων για να γνωρίσουμε τη χημική σύσταση των χρωμάτων, την κατάσταση της επιφάνειας του μαρμάρου, την ορυκτολογική σύστασή του, το πορώδες του- και μετά από δείγματα καθαρισμού με οργανικούς διαλύτες, αποφασίσαμε να προχωρήσουμε στον καθαρισμό των graffiti με συνδυασμό μεθόδων καθαρισμού και βασικό στόχο η εφαρμογή των συγκεκριμένων μεθόδων να είναι όσο το δυνατόν ήπια για το μάρμαρο.

Στο σημείο αυτό επισημαίνουμε αφενός το κόστος συντήρησης των γλυπτών και αφετέρου τη σημαντική και μερικές φορές ανεπανόρθωτη φθορά που προκαλείται στα έργα από τις συνεχείς κακοποιήσεις τους από τα graffiti.

Ξεκινήσαμε με εφαρμογή των πλέον ήπιων χημικών μέσων, ώστε να μειώσουμε στο ελάχιστο το πάχος του χρώματος και με απώτερο στόχο να αποδιοργανωθεί η συνεκτικότητά του. Στο επόμενο στάδιο χρησιμοποιήθηκαν μείγματα οργανικών διαλυτών σε συνδυασμό, ανάλογα με το χρώμα που έπρεπε να αφαιρεθεί:

Στο τελικό στάδιο καθαρισμού των graffiti έγινε εφαρμογή υδροβολής με πίεση 12 ατμοσφαιρών με εμφανή αποτελέσματα καθαρισμού.

Για την απομάκρυνση των διαλυτών επικαθίσεων (π.χ. διαλυτά άλατα ο καθαρισμός ξεκίνησε από πάνω προς τα κάτω με διαδοχικές εκπλύσεις, αρχικά με νερό ύδρευσης και στη συνέχεια με απιονισμένο νερό) και με μαλακή βούρτσα. Για τις λιπαρές επικαθίσεις προστέθηκαν σταγόνες μη ιοντικού απορρυπαντικού Texarop. Κατά τη διάρκεια του καθαρισμού γινόταν συλλογή δείγματος εκπλυμάτων και μέτρηση του pH και της ειδικής ηλεκτρικής αγωγιμότητας, για να διαπιστωθεί η απομάκρυνση όξινων ή αλκαλικών επικαθίσεων και διαφόρων διαλυτών αλάτων.

Για την απομάκρυνση της μαύρης κρούστας, διαδικασία αρκετά χρονοβόρα και επίπονη, χρησιμοποιήθηκαν ειδικά σκευάσματα από προσροφητική άργιλο (σεπιόλιθο) με απιονισμένο νερό και συμπλοκοποιητές ιόντων ασβεστίου (E.D.T.A.). Το υλικό τοποθετούνταν επιλεκτικά και σταδιακά σε μικρές επιφάνειες, για να μην έλθει σε επαφή με το μέταλλο και αφηνόταν να στεγνώσει επί μία ώρα. Έτσι αποδιοργανωνόταν η μαύρη κρούστα και η αφαίρεση γινόταν με νυστέρι. Ακολουθούσε καλή πλύση με απιονισμένο νερό.

Στο τελικό στάδιο έγινε εφαρμογή επιφανειακής αντι-graffiti προστασίας.

Εικόνες 5, 6, 7, 8 - Τελικό στάδιο (μετά τον καθαρισμό).

ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΛΥΠΤΟΥ

Το Μνημείο είναι κατασκευασμένο από πεντελικό λευκό μάρμαρο, πάνω στο οποίο είναι λαξευμένος πρόσκοπος που τον αγκαλιάζει γυναίκα - η Μάνα Μικρασία-. Η πίσω όψη του Μνημείου φέρει ένθετη μπρούτζινη ασπίδα.

ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Το μνημείο είναι σε καλή κατάσταση. Στην επιφάνειά του εμφανίζονται:

- Χαλαρές επικαθίσεις ατμοσφαιρικής προέλευσης (σκόνη)
- Σημειακός σχηματισμός μαύρης κρούστας σε περιοχές που δεν έρχονται σε άμεση επαφή με τα νερά της βροχής
- Περιοχές με φλέβες χαλαζιακής σύστασης στο μούστο και στο πρόσωπο της γυναικείας μορφής
- Κηλίδες πορτοκαλί χρώματος
- Graffiti με μαύρο και μπλε ανεξίτηλο μαρκαδόρο στη δεξιά πλευρά και με μαύρο στη γυναικεία μορφή

Η ασπίδα έχει καλυφθεί σε κάποια προγενέστερη επέμβαση με χρώμα.

Εικόνες 1, 2, 3 - Αρχική κατάσταση του Γλυπτού.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Επειδή το έργο είναι σύνθετο (μάρμαρο και μπρούτζος) οι εργασίες που αφορούν το μαρμάρινο τμήμα είναι ίδιες με τις εργασίες που ήδη έχουν περιγραφεί στο μνημείο της ΝΙΚΗΣ.*

Όσον αφορά την ένθετη μπρούτζινη ασπίδα η σειρά των εργασιών καθαρισμού είναι:

Εικόνα 4 - Κατά τη διάρκεια καθαρισμού.

- Ο καθαρισμός ξεκίνησε με την αφαίρεση του χρώματος με τη χρήση οργανικών διαλυτών (σημειώτεον ότι η πατίνα είχε διασωθεί στο μεγαλύτερο μέρος).
- Στη συνέχεια έγιναν διαδοχικές εκπλύσεις, αρχικά με νερό ύδρευσης και στη συνέχεια με απιονισμένο νερό για την απομάκρυνση των διαλυτών επικαθίσεων (π.χ. διαλυτά άλατα) και με μαλακή βούρτσα. Για τις λιπαρές επικαθίσεις προστέθηκαν σταγόνες μη ιοντικού απορρυπαντικού Texarop. Κατά τη διάρκεια του καθαρισμού γινόταν συλλογή δείγματος εκπλυμάτων και μέτρηση του pH και της ειδικής ηλεκτρικής αγωγιμότητας, για να διαπιστωθεί η απομάκρυνση όξινων ή αλκαλικών επικαθίσεων και διαφόρων διαλυτών αλάτων.
- Αφαίρεση του διαβρωμένου στρώματος του παλαιού κεριού με μαλακό πανί εμποτισμένο με μίγματα οργανικών διαλυτών (αιθανόλη, ακετόνη και white spirit). Η εργασία αυτή ήταν πολύ επίπονη και χρονοβόρα γιατί το γηρασμένο κεριό δεν διαλύεται εύκολα σε διαλύτες..
- Επαναδημιουργία πατίνας τοπικά στα σημεία που χρειαζόταν με διάλυμα θειούχου καλίου (K_2S) σε νερό 5% κ.ό., με προθέρμανση του μετάλλου και σταθεροποίησή της με αναγωγική φλόγα.
- Στην τελική φάση εφαρμόστηκε προστατευτικό μικροκρυσταλλικό κεριό υψηλού σημείου τήξης.

* Σε όλα τα λίθινα μνημεία οι εργασίες καθαρισμού των graffiti είναι ίδιες με αυτές του μνημείου της ΝΙΚΗΣ.

Εικόνες 5, 6 - Τελικό στάδιο (μετά τον καθαρισμό).

ΗΡΩΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΛΥΠΤΟΥ

Η σύνθεση αποτελείται από δύο ακανόνιστους λίθους από κροκαλοπαγές πέτρωμα. Επάνω στον δεξιό λίθο φέρει ένθετη μπρούτζινη ασπίδα, διαμέτρου 0,80μ., με εγχάρακτη επιγραφή και κλαδί ελιάς επίσης εγχάρακτο.

ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Το υλικό κατασκευής των ακανόνιστων λίθων είναι από κροκαλοπαγές πέτρωμα. Τα προβλήματα που παρουσιάζει είναι η αναγραφή graffiti με κόκκινο και μαύρο χρώμα στον λίθο όπου είναι ένθετη η ασπίδα και με μαύρο στον άλλο.

Η μεταλλική επιφάνεια είναι σε καλή κατάσταση, με εξαίρεση ορισμένα σημεία όπου υπάρχει ενεργή διάβρωση.

Εικόνες 1, 2 - Αρχική κατάσταση του Μνημείου.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Οι εργασίες συντήρησης και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν είναι παρεμφερείς με αυτές των προαναφερθέντων μνημείων, ανάλογα με το φέρον υλικό (λίθος ή μπρούτζος).

Εικόνες 3, 4 - Τελικό στάδιο (μετά τον καθαρισμό).

ΗΡΩΟ ΤΩΝ ΑΡΜΕΝΙΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΛΥΠΤΟΥ

Η σύνθεση αποτελείται από μία καμπάνα που φέρει επιγραφές στην αρμενική γλώσσα, με ένα ξίφος ένθετο στην μπροστινή όψη και ένα μικρό χαρακτηριστικό τύπο αρμενικής εκκλησίας, στην κορυφή της καμπάνας.

Το μνημείο εδράζεται σε λίθινη βάση ακανόνιστου παραλληλεπίπεδου σχήματος.

ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Τα κύρια προβλήματα που παρουσιάζει το μνημείο είναι τα εξής:

- Η μπρούτζινη σύνθεση έχει καλυφθεί σε προγενέστερη επέμβαση με πράσινο χρώμα, σε απομίμηση της αρχικής τεχνητής πατίνας, η οποία έχει αλλοιώσει την αρχική εικόνα της σύνθεσης, καθώς το μνημείο τώρα είναι γυαλιστερό και περισσότερο πράσινο, αλλά πλαστικό και ακαλαίσθητο. Σε σημεία που έχει αποφλοιωθεί η βαφή διακρίνεται η αρχική πατίνα.
- Η λαβή του σπαθιού έχει αφαιρεθεί.
- Στην επιφάνεια του μνημείου έχουν αναγραφεί graffiti κόκκινου, γαλάζιου και άσπρου χρώματος.
- Το ίδιο πρόβλημα εντοπίζεται και στη βάση με graffiti μαύρου, μπλε και πορτοκαλί χρώματος. Τέλος, στα εγχάρακτα γράμματα των επιγραφών της βάσης παρατηρείται μερικός αποχρωματισμός.

Εικόνες 1, 2 - Αρχική κατάσταση του Μνημείου

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Οι εργασίες συντήρησης και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν είναι παρεμφερείς με αυτές των προαναφερθέντων μνημείων, ανάλογα με το φέρον υλικό (λίθος ή μπρούτζος).

Εικόνες 3, 4 - Τελικό στάδιο (μετά τον καθαρισμό).

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΛΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΓΛΥΠΤΟΥ

Επάνω σε μία μαρμάρινη στήλη ακανόνιστου σχήματος βρίσκεται ένθετη μπρούτζινη παραλληλόγραμμη σύνθεση με εγχάρακτη και ανάγλυφη διακόσμηση με θέματα που αποτυπώνουν σε τρεις ζώνες το τοπίο των Μικρασιατικών Παραλίων.

ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Το μνημείο είναι σε καλή κατάσταση.

- Στο πίσω μέρος υπάρχουν graffiti με πορτοκαλί και μοβ χρώμα.
- Έχει δεχτεί επεμβάσεις σε μικρή κλίμακα, καθώς έχουν καλυφθεί με υλικό συμπλήρωσης (τσιμεντοκονίαμα και κονίαμα) ρωγμές στο πίσω μέρος της μαρμάρινης στήλης, αλλά και στη μπροστινή γύρω από την μπρούτζινη σύνθεση, η οποία έχει καλυφθεί με χρώμα. Σε πολλά σημεία έχει αποχρωματιστεί, αφήνοντας να φανεί η αρχική πατίνα πράσινου χρώματος.

Εικόνες 1, 2 - Αρχική κατάσταση του Μνημείου.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Οι εργασίες συντήρησης και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν είναι παρεμφερείς με αυτές των προαναφερθέντων μνημείων, ανάλογα με το φέρον υλικό (λίθος ή μπρούτζος).

Εικόνες 3, 4 - Τελικό στάδιο (μετά τον καθαρισμό).

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΧΙΓΕΝΗΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΓΛΥΠΤΟΥ

Η μπρούτζινη προτομή αναπαριστά μία ώριμη αντρική μορφή με ιδιαίτερη λεπτομέρεια στα φυσιολογικά χαρακτηριστικά. Η προτομή εδράζεται επάνω σε παραλληλεπίπεδη στήλη από λευκό μάρμαρο.

ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

- Η προτομή έχει χρωματιστεί με μπογιά σκούρου πράσινου χρώματος σε προγενέστερη επέμβαση. Στην μπροστινή όψη, υπάρχει χρωματιστό graffiti, το οποίο σε κάποια προγενέστερη επέμβαση καλύφθηκε με άσπρο χρώμα, σαν ασβέστη. Στην πίσω πλευρά υπάρχει graffiti πράσινου χρώματος, στην αριστερή ανοιχτού πράσινου χρώματος και στη δεξιά σε μαύρο και κίτρινο χρώμα, εν μέρει καλυμμένα με άσπρο χρώμα.

Εικόνα 1 - Αρχική κατάσταση του Μνημείου.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Οι εργασίες συντήρησης και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν είναι παρεμφερείς με αυτές των προαναφερθέντων μνημείων, ανάλογα με το φέρον υλικό (λίθος ή μπρούτζος).

Εικόνα 2 - Τελικό στάδιο (μετά τον καθαρισμό).

ΠΟΝΤΙΟΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΛΥΠΤΟΥ

Το μνημείο του Πόντιου Ακρίτα αποτελείται από έναν μπρούτζινο ανδριάντα, ο οποίος εδράζεται επάνω σε ένα λίθο ακανόνιστου σχήματος. Ο λίθος δεν εδράζεται στο φυσικό έδαφος, αλλά επάνω σε ένα παραλληλόγραμμο υπόβαθρο κατασκευασμένο από τσιμεντοκονίαμα

Ο ανδριάντας αναπαριστά πολεμιστή, ο οποίος κρατάει μακρύ δόρυ στο δεξί χέρι και ασπίδα στο αριστερό. Το έργο είναι αφαιρετικό με εμφανή τα αρχαϊκά στοιχεία.

ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Η ασβεστολιθική βάση φέρει χαλαρές επιφανειακές ατμοσφαιρικές επικαθίσεις (σκόνη), ρηγματώσεις, διόγκωση των φλεβώσεων και βιολογικές αναπτύξεις σε όλη της την επιφάνεια. Σε παλαιότερες επεμβάσεις έχει γίνει προσπάθεια κάλυψης κάποιων ρωγμών με στόκο.

Στην εμπρόσθια όψη υπάρχει χρωματισμός με σπρέι μπλε χρώματος.

Το γλυπτό είχε χυτευτεί με κίτρινο κράμα χαλκού και δεν είχε εφαρμοσθεί στην επιφάνειά του τεχνητή πατίνα, παρά μόνο ένα προστατευτικό κερί (κερί μελισσών). Σε προγενέστερη επέμβαση καλύφθηκε από χρώμα άγνωστης σύστασης

Δεν είναι δυνατή η μελέτη των τεχνολογικών κατασκευαστικών στοιχείων. Αν το γλυπτό κατασκευάστηκε από κομμάτια τα οποία ενώθηκαν, είναι αδύνατον με αυτήν την επικάλυψη να φανούν τα σημεία ενώσεων.

Σε κάποιες περιοχές σημειικά παρατηρούνται πράσινα προϊόντα διάβρωσης, χωρίς να είναι δυνατή η εκτίμηση της ακριβούς κατάστασης κάτω από το χρωματικό στρώμα. Στην ασπίδα και στο σώμα φαίνεται σε κάποια σημεία η αρχική επιφάνεια πριν από την επέμβαση, η οποία τεκμηριώνεται από την κ. Ισμήνη Καπάνταη και από παλιότερες φωτογραφίες. Οι εγχάρακτες επιγραφές διακρίνονται με δυσκολία και μόνο από κάποιον που είναι σε άμεση οπτική επαφή με το γλυπτό.

Εικόνα 1 - Αρχική κατάσταση του Μνημείου.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Οι εργασίες συντήρησης και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν είναι παρεμφερείς με αυτές των προαναφερθέντων μνημείων, ανάλογα με το φέρον υλικό (λίθος ή μπρούτζος).

Η εμφάνισή του έχει αλλάξει μετά από 15 χρόνια έκθεσης σε διαβρωτικό περιβάλλον. Επικαλύπτεται από σκόνη και άλλα σωματίδια. Η πατίνα κατά τόπους εμφάνιζε απώλεια διαφάνειας και θόλωμα. Σε σημεία μη εκτεθειμένα στη βροχή είχε σκούρα καφέ απόχρωση, λόγω επικάθισης και προσρόφησης σωματιδίων (π.χ. αιθάλης). Η φθορά του κεριού είχε αλλοιώσει σημαντικά τις ιδιότητές του, δημιουργώντας αισθητικά προβλήματα.

Ο καθαρισμός ξεκίνησε από πάνω προς τα κάτω με διαδοχικές εκπλύσεις, αρχικά με νερό ύδρευσης, στη συνέχεια με απιονισμένο νερό για την απομάκρυνση των διαλυτών επικαθίσεων. Για τις λιπαρές επικαθίσεις προστέθηκε μη ιοντικό απορρυπαντικό. Στη διάρκεια του καθαρισμού γινόταν συλλογή δείγματος εκπλυμάτων, μέτρηση του pH και της ειδικής ηλεκτρικής αγωγιμότητας.

Στη συνέχεια έγιναν οι εξής εργασίες:

- Αφαίρεση του παλαιού κεριού με οργανικούς διαλύτες.
- Μηχανικός καθαρισμός για την απομάκρυνση των προϊόντων διάβρωσης και των επικαθίσεων.
- Επαναδημιουργία πατίνας όπου χρειαζόταν με διάλυμα θειούχου καλίου (K_2S) σε νερό 5% κ.ό., με προθέρμανση του μετάλλου και σταθεροποίηση με αναγωγική φλόγα.
- Στο τέλος εφαρμόστηκε προστατευτικό μικροκρυσταλλικό κερί υψηλού σημείου τήξης.

Εικόνα 2 - Τελικό στάδιο (μετά τον καθαρισμό).

ΗΡΩΟ ΤΩΝ ΚΥΔΩΝΙΩΝ (ΕΝΩΣΗ ΚΥΔΩΝΙΑΤΩΝ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΛΥΠΤΟΥ

Πρόκειται για σύγχρονη, εξπρεσιονιστική απεικόνιση, όπου κυριαρχούν δύο μπρούτζινα κάθετα στοιχεία που αναπαριστούν αντρική και γυναικεία μορφή. Στη μεταλλική επιφάνεια τα εγγάρακτα στοιχεία δημιουργούν συμβολικές προεκτάσεις.

Το έργο είναι κατασκευασμένο από κράμα χαλκού με τη μέθοδο του «χαμένου κεριού» και έχει τοποθετηθεί επάνω σε κυκλική βάση από τσιμεντοκονίαμα.

ΑΡΧΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Το γλυπτό γενικά είναι σε καλή κατάσταση.

Το 1998, το γλυπτό καλύφθηκε με σκουρόχρωμη βαφή (bronze) στα πλαίσια μαζικής επέμβασης και σε άλλα γλυπτά. Με το πέρασμα του χρόνου, τις βροχοπτώσεις και την επίδραση των περιβαλλοντικών παραγόντων μέρος της μαύρης βαφής εκπλύθηκε, όπως και μέρος της τεχνητής πατίνας, δημιουργώντας τρεις διαφορετικές επιφάνειες: διατήρηση της επιφάνειας μετά την επέμβαση του 1998 με τη μαύρη βαφή, αποκάλυψη της αρχικής πατιναρισμένης επιφάνειας πράσινου χρώματος και αποκάλυψη του αρχικού κράματος του χαλκού.

- Τα προβλήματα που παρουσιάζονται στο γλυπτό είναι τα ακόλουθα:
- Είναι καλυμμένο με σκουρόχρωμη βαφή (bronze).
- Χαλαρές επικαθίσεις (χώμα, σκόνη, αιθάλη).
- Σε εμφανή σημεία η φθορά του κεριού είχε αλλοιώσει σημαντικά τις ιδιότητές του.
- Σφηκοφωλιές και περιττώματα πουλιών σημειακά σε κοιλότητες και εμβαθύνσεις

Οι παρακάτω εικόνες πιστοποιούν τα προβλήματα.

Εικόνα 1, 2 - Αρχική κατάσταση του Μνημείου.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Οι εργασίες συντήρησης και τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν είναι παρεμφερείς με αυτές των προαναφερθέντων μνημείων, ανάλογα με το φέρον υλικό (λίθος ή μπρούτζος).

- Αφαίρεση της σκουρόχρωμης βαφής (bronze).
- Αφαίρεση του παλαιού κεριού με οργανικούς διαλύτες.
- Μηχανικός καθαρισμός για την απομάκρυνση των προϊόντων διάβρωσης.
- Επαναδημιουργία πατίνας όπου χρειαζόταν.
- Στο τέλος εφαρμόστηκε προστατευτικό μικροκρυσταλλικό κερί υψηλού σημείου τήξης.

Εικόνα 3 - Τελικό στάδιο (μετά τον καθαρισμό).